

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres referanse:
20000604428

Deres dato:
18.10.06

Saksnummer:
2006/1322

Vår saksbehandler:
Gry Hansen
Gry.Hansen@hive.no /

Vår dato:
13.12.2006

Forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning - høring

Vi viser til høringsbrev datert 18.10.2006 hvor høringsinstansene inviteres til å komme med kommentarer til KDs forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning.

Høgskolen i Vestfold vil innledningsvis si seg tilfreds med at departementet tar sikte på å forenkle regelverket. Regelverket for opptak er meget komplisert. Opptaksarbeidet ved universiteter og høgskoler skal hvert år gjennomføres innen korte frister. Kompleksiteten i regelverket kan representere en fare for at rettssikkerheten for søkerne ikke er god nok. Forenkling av regelverket kan bidra til at faren for saksbehandlingsfeil reduseres. Videre vil forenkling av regelverket gjøre det lettere for søkerne å forstå poengberegningen og sjekke utregningen av egne poeng.

Høgskolen i Vestfold ønsker å komme med disse kommentarene til departementets forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning:

Til § 2- 1 Generell studiekompetanse – Kunnskapsløftet

I § 2-2-(1) blir det slått fast at det generelle grunnlaget for opptak til universiteter og høgskoler (generell studiekompetanse) skal normalt være "vitnemål om bestått norsk treårig videregående opplæring som gir studie- eller yrkeskompetanse" eller

Alternativ 1: fylt 23 år i opptaksåret, ha minimum 5 års arbeidserfaring og/eller utdanning. Her teller som arbeidserfaring også omsorgsarbeid, førstegangstjeneste eller siviltjeneste. Som utdanning teller årstrinn i videregående opplæring, årskurs fra folkehøgskole, og/eller eksamen fra studium av minst ett års varighet.

Alternativ 2: fylt 23 år i opptaksåret.

For begge alternativene skal noen fag være dekket innenfor, eller tatt i tillegg til kravene over (norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag, historie). Timetall for disse fagene er fastsatt.

Erfaringene fra opptaket ved HVE i 2006 viser at andelen 23/5 – søkerne som ikke får godkjent praksiskravet er ganske lavt. Av 132 førsteprioritetssøkere som søkte på grunnlag av 23/5 regelen i 2006, fikk 129 godkjent praksis. Talla for de tre foregående årene er som følger:

	2005	2004	2003
Godkjent praksis	102	96	99
Ikke godkjent praksis	4	6	2

Disse tallene viser at det ikke vil ha noen særlig betydning å fjerne praksiskravet, men saksbehandlingen vil forenkles betydelig ved å ta det bort.

HVE tilrår derfor at **alternativ 2** blir lagt til grunn for den nye forskriften.

Til § 2-3 Opptak på grunnlag av fullført høyere utdanning

Bestemmelsene i gjeldende forskrift innebærer ulike vilkår for søkere over og under 25 år som ikke har generell studiekompetanse med grunnlag i videregående opplæring.

HVE har erfaring for at regelen om aldersskille i gjeldende forskrift skaper mye forvirring blant søkerne. Det er helt klart en fordel at aldersskillet blir tatt bort.

Til ny § 3-3 Alternativt opptaksgrunnlag

Kunnskapsdepartementet har sendt et eget høringsbrev om denne bestemmelsen, og vi viser til HVEs høringsvar til dette.

Til § 4.1.d.6 Spesielle opptakskrav til maritime fag

Dagens opptakskrav til maritim utdanning i høgskolen er Matematikk R1 + Fysikk 1 (tidligere 2MX/2FY). Dette kravet henger sammen med tidligere 2-årig maritim utdanning frem til tittelen "Maritim ingeniør" og felles matematikkfag med ingeniørhøgskolene. Opptakskravet ble videreført ved Reform 94 og overgang til tittelen "Høgskolekandidat" etter 2-årig utdanning.

Høgskolen i Vestfold mener at de spesielle opptakskravene i matematikk og fysikk til maritim utdanning bør utgå.

Høgskolen tilbyr to maritime grunnutdanninger: Bachelor i nautikk og bachelor i marinteknisk drift. Erfaringen viser at det ikke er faglige grunner til å kreve at studentene har startnivå i matematikk og fysikk utover generell studiekompetanse ved disse grunnutdanninger. Høgskolen mener følgelig at det ikke er naturlig å sette andre opptakskrav til maritim utdanning enn de kravene som stilles til sammenlignbare høgskolestudier, f.eks. i økonomiske og administrative fag. Skolen vil likevel kunne oppnå det samme avgangsnivå for sine studenter som tidligere og høgskolens krav til forskningsbasert utdanning på et høyt faglig nivå vil fortsatt stå fast.

Den andre grunnen for å utelate spesielle opptakskrav, er at det blir vanskeligere å etablere gode tilbud for utvekslingsstudenter. Høgskolen er ikke kjent med at det i andre land stilles spesielle krav til matematikk og fysikk ved opptak til maritime studier på bachelor-nivå. Det

Høgskolen i Vestfold

norske spesielle opptakskravet blir derfor også en hindring i forhold til opptak av internasjonale studenter.

Høgskolen i Vestfold mener derfor at det spesielle opptakskravet til matematikk R1 og fysikk 1 som er satt til maritim utdanning bør utgå. I alle fall bør kravet ikke settes høyere enn Matematikk tilsvarende S1. Alternativt ønsker Høgskolen i Vestfold at høgskolene gis myndighet til selv å bestemme opptakskrav utover generell studiekompetanse for sine grunnutdanninger.

Til § 7-2 Kvote for førstegangsvitnemål og ordinær kvote

I den grad dette er en begrepsendring hvor begrepet "primærvitnemål" erstattes med "førstegangsvitnemål" anser Høgskolen i Vestfold denne begrepsendringen som overflødig og lite formålstjenlig. Saksbehandlere, søkere og rådgivere i videregående skole er nå i ferd med å venne seg til "primærvitnemålene". Reglene for å oppnå "primærvitnemål" er så kompliserte og fulle av unntak at søkerne ikke har mulighet til å sette seg inn i dem. Av den grunn vil det være bedre å gå tilbake til en egen kvote for søkere under 22 år som ikke er knyttet til vitnemålet. En slik ordning vil være lettere å håndheve og lettere for søkerne å sette seg inn i.

Departementet foreslår at 50% av studieplassene skal tilbys søkere i kvote for førstegangsvitnemål. Søkerne til studier ved Høgskolen i Vestfold har høy gjennomsnittsalder, og relativt få av søkerne er primærvitnemålsøkere. For vår del er det derfor ugunstig at primærvitnemålskvoten blir økt. Dersom dette skulle skje, vil det trolig føre til at det ikke lenger blir konkurranse om opptak innen primærvitnemålskvoten, og inntakskompetansen vil våre studenter vil dermed gå ned. Dette vil i så fall være til ulempe for Høgskolen i Vestfold.

Høgskolen i Vestfold vil derfor be om at primærvitnemålskvoten ikke økes.

Til § 7- 4 Poengberegning av søkere med mer enn ett grunnlag for rangering

I dagens forskrift er det i denne bestemmelsen fastslått at søkere med generell studiekompetanse fra videregående opplæring også skal kunne vurderes som 23/5-søkere. Bestemmelsen foreslås videreført i ny forskrift.

Til dette har Høgskolen i Vestfold følgende kommentar:

De siste åra har søkere som fyller kravene til generell studiekompetanse både på grunnlag av 23/5 – regelen og på grunnlag av vitnemål eller liknende, hatt krav på å få begge grunnlagene beregna for å oppnå best mulig poengsum. Hvordan ivaretar dette søkernes rettigheter? På den ene siden kan de som kjenner til denne paragrafen få muligheten til å bli beregna ut fra det grunnlaget som gir dem den beste poengsummen. Men med tanke på hvor vanskelig det kan være for søkerne å lese og forstå opptaksforskriften, kan dette føre til forskjellsbehandling av søkerne. Søkere som ikke har kjennskap til paragrafen, og derfor verken fører opp arbeidspraksis eller sender inn annen dokumentasjon enn vitnemål, får ikke mulighet til å bli prøvd etter denne. I tillegg er det så mange varianter av vitnemål og tilsvarende (flere har i tillegg fagbrev/svennebrev) at det kan kreves opp til fire forskjellige utregningen for å komme fram til beste poengsum.

Høgskolen i Vestfold

Høgskolen i Vestfold mener altså at den enkelte søker ved søknad må melde hvilken bestemmelse han/hun ønsker å bli vurdert etter.

Til § 7-5 Karakterpoeng for søkere med 3-årig videregående opplæring

Blant alle endringene som er foreslått, er dette den endringen som vil være til størst glede for søkerne. De vil nå kunne regne ut sine egne karakterpoeng, og dermed lettere kunne sjekke om saksbehandlerens utregning er riktig. Mange av søkerne har karakterene sine samlet på to eller flere vitnemål eller på kompetansebevis. Disse er det vanskelig å regne ut middelvei for, og søkerne er derfor ekstra utsatt for feilregning. Samtidig er det nesten umulig å regne ut poengene selv.

Høgskolen i Vestfold synes derfor det er gledelig at det blir foreslått å gå tilbake til gjennomsnitt og en enklere beregningsmåte for gjennomsnittskarakter.

Det som er betenkelig ved det nye forslaget, er at de som har hatt full fordypning fram til nå, og av den grunn har fått lavere karakterer, vil stille dårligere i konkurransen enn søkere som har flere enkle totimers valgvalg. Dersom fordypningspoenga fra videregående forsvinner, er det rimelig at også karakterer fra to-timers valgvalg ikke får telle i poengberegninga.

Bonuspoeng har blitt gitt til søkere med vitnemål fra linje for musikk, dans og drama fra videregående skole dersom de har søkt allmennlærerutdanning. Med de nye karakter- og skolepoenggravene ved opptak til allmennlærerutdanninga, ble allmennfag og karakterer fra videregående skole løftet fram. Å ta bort bonuspoenga virker som en naturlig følge av dette.

Til § 7-8 Tilleggs-poeng for realfag.

Realfagpoeng er et virkemiddel for å stimulere flere elever til å velge realfag. I 2005 ble realfagspoengene økt fra maksimalt 4 til maksimalt 6. Når nå andre fordypnings- og bonuspoenger fjernes, mener departementet at det er rimelig at også realfagpoenga reduseres til tidligere nivå.

Høgskolen i Vestfold er enig i dette. Realfagpoenga vil fortsatt kunne virke til å få flere til å ta realfagfordypning på videregående skole.

Vennlig hilsen
Høgskolen i Vestfold

Halvor Austenå
Rektor

Svein-Erik Figved
høgskoledirektør